

Oost-Vlaams netwerk klimaatgemeenten 23 april 2026
Aan de slag met collectieve warmte in jouw gemeente

Inspiratiesessie 3: Verduurzamen van het gemeentelijk patrimonium van Sint-Niklaas met een mini-warmtenet

Spreker: Veerle Stuer, afdelingshoofd plannen en ontwikkelen, stad Sint-Niklaas

Verlaggever: Hanne Vandeursen, polyvalent medewerker Provincie Oost-Vlaanderen

Verlag

Bijkomende toelichting bij de presentatie:

Deel 1: Hoe denken we over warmte en hoe kunnen we dat realiseren?

De **warmtevisie** kadert binnen een **klimaatkompas**, opgebouwd rond 6 pijlers of thema's. Het beleid situeert zich in de tussenruimte, en wordt vormgegeven samen met stakeholders. Daarnaast werd er ook een **klimaatgids voor burgers** ontwikkeld.

Aanpak:

- vertrokken vanuit een **warmtezoneringsplan**
- van daaruit volgde onderzoek.
- er werd bewust gekozen voor kleine haalbaarheidsstudies of kleine stappen vooruit

Partner: samenwerking met Kelvin Solutions

2 scenario's:

1. warmte-eilanden tegen 2040
2. grotere warmtenetten

Lessen uit de studie:

- Sint-Niklaas heeft op vlak van warmtebronnen enige "pech": er is geen waterloop, geen industriële grootverbruikers en geen verbrandingsoven.
- daarom wordt gekeken naar ondiepe riothermie

Wijk Westerbuurt (oud patrimonium, dichte bebouwing) > conceptstudie

- Een warmtenet was hier de beste oplossing
- Er werd een renovatiestrategie uitgewerkt op maat van verschillende woningtypes: appartementen, erfgoed, hoekgebouwen,...
- Bron voor warmtenet: beo-velden
- Grote meerwaarde van de studie was het identificeren van een site met voldoende ruimte, om mee te nemen in een volgend planningsproces.

Studie i.s.m. de provincie rond collectieve warmte > focus lag hierbij op kleine, haalbare projecten.

Projecten in opstart:

1. Clementwijk:
  - woonvelden bestemd voor toekomstige woonprojecten
  - belangrijk aandachtspunt: stakeholders meekrijgen (intercommunale, huisvestigingsmaatschappij) > welke kennis hebben zij nodig?
2. Stationsomgeving:
  - verschillende ontwikkelingen op til onder meer een kantoorgebouw op riothermie
  - school kan niet instappen op riothermie omwille van GO regelgeving
3. SVK: project nog niet opgestart.

Deel 2: Zwembad en sportpaviljoen op riothermie

Beide nieuwe gebouwen in het sportkringpark zijn aangesloten op **riothermie**, elk via een aparte warmtewisselaar.

Wat is riothermie = warmte uit afvalwater.

Zwembad:

- De mogelijkheid op riothermie werd aanvankelijk opgenomen in een alinea van het bestek. Nadien kwam de vraag door mogelijke indiener naar meer duidelijkheid. Uiteindelijk besliste het bestuur dat alle offertes met riothermie dienden te zijn.
- Concreet: overeenkomst tussen Aquafin en Sportoase.
- probleem: een betonblok achter de collector veroorzaakte rendementsverlies.
- Belangrijke les: het afstemmen van ontwerp op beheer is een leerschool (zoals bij elk project).

Sportpaviljoen:

- De stad was verantwoordelijk voor de bouw.
- Aquafin bewaakt de warmtevoorraad, zodat er geen andere partijen afnemen van de collector.
- Financiële afspraken: Onderhandeling over de eenmalige installatiekost en de jaarlijkse vergoeding.

Participatie gebeurde o.a. via een waterwandeling.

Vraag & antwoord

Met hoeveel VTE's kan hierop gewerkt worden in Sint-Niklaas?

Veerle neemt de coördinatie op zich, eerder “tussen de soep en de patatten”, er is op dit moment geen ruimte voor bijkomend personeel.

Wat met warm zwembadwater?

Sportoase verliest quasi geen water en loost slechts zeer beperkte hoeveelheden water.

Conceptstudie Westerbuurt: kan je hierover meer toelichting geven? Welke studiebureaus waren betrokken?

Dit kadert binnen een oproep van Vlaanderen rond conceptstudies. Lokale besturen konden ideeën indienen, waarna studiebureaus werden aangesteld om deze verder uit te werken.

Hoe duur waren de haalbaarheidsstudies?

De studies werden mede ondersteund door de provincie, waardoor deze echt niet duur zijn. Daarnaast beschikte Sint-Niklaas nog over middelen binnen het klimaatbeleid.

Hoe zou je de rol van de stad omschrijven op vlak van warmte?

De stad neemt vooral een regisseursrol op. Ze brengt kansen en mogelijkheden in kaart.